Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad van de gemeente Emmen

team
Beleid leefomgeving

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door
124451-2026:061453	124451-2026		N. van der Moot
datum	**telefoon**	**fax**	**e-mail**
22 april 2026	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Van pilot bodemdaling naar Gebiedsgerichte leeraanpak

Geachte leden van de raad,

Het Waterschap Vechtstromen heeft verleden jaar een brief gestuurd aan de gemeenteraad over hun watersysteemanalyse in het pilot-gebied bij Nieuw-Amsterdam. In de raadsvergadering van 27 maart 2025 heeft de heer Koops (D66) hier vragen over gesteld. Door middel van de raadsbrief van 2 september 2025 (zaaknummer: 228916-2025) hebben we u nader geïnformeerd over de bodemdaling Nieuw-Amsterdam. We hebben u toegezegd om u op de hoogte te houden van de ontwikkelingen dit dossier. Met deze brief informeren we u over een belangrijke volgende stap de we gaan zetten.

Een korte terugblik
Binnen Gemeente Emmen bevinden zich veel voormalige veengronden. Als het nog aanwezige restveen droog komt te staan, komt er zuurstof bij, waardoor het veen wordt afgebroken. Dit noemen we veenoxidatie en hierdoor daalt de bodem. Dit proces is al jaren aan de gang, maar verliep over het algemeen vrij geleidelijk. Dit veranderde in de periode 2018-2020 die extreem droog was. Hierdoor daalde de grondwaterstand overal sterk. Deze zeer lage grondwaterstanden veroorzaakte een versnelling van de bodemdaling.
In het najaar van 2019 hebben wij tientallen meldingen van verzakkingsschade van inwoners ontvangen. Veel van deze meldingen komen uit het gebied tussen Nieuw-Amsterdam en Erica. De bodem bleek daar dusdanig te zijn verzakt, dat dit leidde tot schade aan de fundering en daardoor ook de woningen. De meldingen kwamen vooral van inwoners met karakteristieke oudere woningen langs wijken en kanalen of woningen die door de tijd meerdere keren zijn verbouwd. Bij sommige is er sprake van lichte schade, maar andere hebben behoorlijke schade, waarbij het soms niet meer veilig voelt om erin te wonen.

Door deze meldingen van bodemdaling zijn Gemeente Emmen, Provincie Drenthe en Waterschap Vechtstromen samen gaan werken aan de aanpak van bodemdaling in de regio. Deze samenwerking was erop gericht om via onderzoek beter inzicht te krijgen in het probleem bodemdaling. Met beter inzicht in het probleem, komen mogelijkheden in beeld om het probleem in de toekomst te beperken, of zelfs te voorkomen. Ook wilden we verkennen welke rol we als gezamenlijke overheden kunnen spelen bij het ondersteunen van onze inwoners. Voor dit onderzoek is binnen de gemeente een pilotgebied gekozen. Dit pilotgebied ligt ruwweg (west-oost) tussen Nieuw-Amsterdam en Erica en (noord-zuid) tussen de Verlengde Hoogeveensche Vaart en het Dommerskanaal.

Welke stappen zijn er al gezet?
De onderzoeken in het pilotgebied hebben ons veel geleerd. Zo hebben we meer kennis over de samenhang tussen droogte, bodemopbouw en funderingsproblemen. Ook hebben we nu een beeld bij de invloed die het peilbeheer hierbij heeft in combinatie met het vaste peil in kanalen. Om de inwoners van het pilot-gebied te betrekken bij de onderzoeken is een klankbordgroep gevormd. Hiermee hebben we ervaring opgedaan met verschillende vormen van communicatie en participatie. Via de klankbordgroep hebben we ook zicht gekregen op de vragen en zorgen op dit vlak die leven bij inwoners en welke ondersteuning zij nodig hebben bij schade aan hun woning.

Voor een beter contact met getroffen bewoners hebben we het gezamenlijke Servicepunt Bodemdaling opgezet. Inwoners kunnen hier terecht met hun vragen.
Door de meldingen die hier zijn binnengekomen weten we dat het probleem bodemdaling/funderingsschade zich verspreid over de gehele gemeente voordoet. Sterker: het probleem beperkt zich niet tot de gemeente Emmen. Bodemdaling en funderingsschade is in heel Nederland een probleem, waar in toenemende mate aandacht voor komt.

Voor ondersteuning hebben we als gemeente een subsidieregeling Funderingsonderzoek bodemdaling vastgesteld. Met deze regeling brengen we voor veel van onze inwoners het krijgen van inzicht in de staat van de fundering van hun woning financieel binnen bereik.

Nationale Aanpak Funderingsproblematiek
Doordat het probleem door heel Nederland speelt, is vanuit het Rijk het initiatief gekomen voor een Nationale Aanpak Funderingsproblematiek (NAF). Binnen de Nationale Aanpak Funderingsproblematiek werken veel organisaties samen. Deze samenwerking beperkt zich niet tot overheden. Enkele betrokken niet-overheden zijn bijvoorbeeld de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), het Verbond van Verzekeraars (VvV) en de vereniging voor woningcorporaties in Nederland (Aedes).
Gemeente Emmen is, als actieve gemeente op dit dossier, betrokken bij de Nationale Aanpak Funderingsproblematiek als één van de zes koplopergebieden binnen Nederland.

Binnen de Nationale Aanpak Funderingsproblematiek gaan de 6 koplopergebieden projecten uitvoeren met een leerdoel, waar alle gemeenten in Nederland hun voordeel mee kunnen doen. Deze projecten worden opgezet in de vorm van een Gebiedsgerichte LeerAanpak (GLA). Het doel is om te komen tot een versnelling van het herstel van verzakte funderingen binnen Nederland. De projecten van de 6 koplopergebieden vullen elkaar aan, maar er is deels ook overlap.

Stap naar een Gebiedsgerichte Leeraanpak Emmen
Voor de gebiedsgerichte leeraanpak binnen gemeente Emmen vormen de ervaringen en kennis die in het pilotgebied zijn opgedaan een belangrijke basis. Vanuit de klankbordgroep weten we met welke emoties eigenaar-bewoners te maken krijgen als ze worden geconfronteerd met zakkingsschade aan hun woning. Het heeft ons een eerste inzicht gegeven in de reden dat getroffen eigenaar-bewoners vaak passief blijven. We beginnen ook te begrijpen welke factoren een rol spelen bij het ontstaan van het probleem en hoe deze elkaar lokaal kunnen versterken.

En net zo belangrijk: we weten ook wat we nog zouden willen weten. Wat we nog moeten uitzoeken om de aanpak van het probleem goed van de grond te krijgen. Die uitzoekvragen liggen zowel op het technische vlak als op het sociale vlak (waar hebben getroffen bewoners behoefte aan). Dit gaan we binnen de gebiedsgerichte leeraanpak verder uitzoeken. Daarmee bouwen we voort op het werk dat de afgelopen jaren is gedaan. De betrokkenheid van onze inwoners en de ervaringen uit het pilotgebied blijven daarbij belangrijk.

Binnen de gebiedsgerichte leeraanpak werken onder andere overheden, kennisinstellingen en woningcorporaties samen om meer kennis te ontwikkelen over bodemdaling en funderingsproblematiek. Opgedane kennis wordt onderling gedeeld tussen de koplopergebieden.
Door deelname aan de gebiedsgerichte leeraanpak kunnen we onze kennis verder verdiepen, ervaringen delen met andere regio's en bijdragen aan landelijke oplossingen voor funderingsproblematiek.

Voor gebiedsgerichte leeraanpak ontvangt de gemeente Emmen vanuit het Rijk een bijdrage van in ieder geval €1 miljoen. Mogelijk wordt dit bedrag in een later stadium nog verhoogd. De resultaten van dit onderzoek moeten niet alleen bijdragen aan oplossingen voor inwoners in onze gemeente, maar ook aan kennis en beleid op landelijk niveau.

Communicatie
Nadat wij u hebben geïnformeerd via deze brief, informeren wij ook de klankbordgroep en daarna de pers over deze vervolgstap en over de bredere aanpak van bodemdalings- en funderingsproblematiek. Ook het Algemeen Bestuur van Waterschap Vechtstromen en Provinciale Staten worden gelijktijdig geïnformeerd.
Op een later moment komen wij bij u terug om u te informeren over ontwikkelingen rondom bodemdaling en de voortgang van de gebiedsgerichte leeraanpak.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris

N.A. Plantinga

de burgemeester

H.F. van Oosterhout